

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

8. SINIF TÜRKÇE

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığı'na aittir.
Bu öğretim materyalinin metni, soruları ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir suretle alınıp yayımlanamaz.

MİLLÎ KÜLTÜR

KÜLTÜREL MİRAS

Etkinliğin Adı	1.Not Alarak Okuma	 200 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.14, T.8.3.18 T.8.3.25, T.8.3.32, T.8.4.5	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

- Verilen süre 10 etkinlik (1-10. Etkinlikler) için 5 ders saati üzerinden hesaplanmıştır. Sesli ve sessiz okuma sırasında öğrencilerden, okuma amaçlarına göre not almaları istenir.

ERGENEKON DESTANI

(...) Göktürkler, tekçe düşünmezdi. Meşveret gerekti. Toplandılar. Sözü en yaşlısı aldı: “Ben, dedemden duydum; o da dedesinden, dedesi dip dedesinden duymuş ve duyanların en eskisi, en kocası asıl atamız Kayan Tigin’den duymuş. Buraya gelmeden önce, onlar Ergenekon’un dışında, bir geniş, uçsuz bucaksız yerde yaşamış; asıl atalarımız da orada otururlarmış. Bir de düşmanlar varmış. Düşman baş olmuş; başka boylar, başka halklarla birleşmiş ve bizim yurdumuzu kırıp geçirmiş; yok etmiş. O yurt, bizim yurdumuz, böyle dar değil, bir geniş memleketmiş ...”

En genci, meşverette bulunanların en küçüğü söz isteyip: “Öyleyse ...” diye konuştu: “Neden oraya gitmeyelim? Şimdi, Tanrı bize güç verdi. Çevreyi dolaşalım, bir yol bulup şu dağları aşalım. Varalım eski yurdumuza ‘bizimdir’ diyelim, oturalım. Yağdan korkup burada oturmak bize yaraşmaz!”

Doğruydu, düşman öteki boylara ve yağılara baş olduysa o eskidendi; Göktürkler şimdi güçlüydü, yeniydi. Eski yurt dururken burada, kapanda gibi, kalınmazdı. Dağıldılar.

Çevre yanı dolaştılar. Yol yoktu, bir iz yoktu. Dağlar kaskatı sağırdı, bir geçilecek yol vermiyordu. Sağır ve kaskatı dağlar, kazma dişlerinden de kötü keskin, sipsivri, bıçak bıçak keskinceydi; keskince kayalıydı. Tırnak bile tutmuyordu, vurdun mu el şak deyip yapışıyordu.

Boyunları bükük; yol iz aramak için çevre yana dağılanlar, hep, birer birer boynu bükük geri döndüler. Bir demirci en sona, en geriye kalmıştı; gecikmişti. Döndüğünde onun da boynu büküktü, yüzü gülmüyordu ama gözleri düşünceliydi, bir dalgın düşünceliydi. Ötekiler, demirci gibi çevre yanda, bir çıkış, bir geçit yeri arayanlar, demircinin başına üşüştüler; gözlerindeki düşüncüyü bölüştüler; sanki bir “masal meyvesi” bölüşüyorlardı; demircinin gözlerindeki düşünce, gözlerinde değil de sanki kırılmış dal uçlarındaydı.

“Bir yer gördüm” dedi; “Bilmem geçit olur mu? Olur belki; ama çok yorgunluk ister. Bir dağın böğründe, geniş ve bir adam boyu, adam değil bir deve boyu, belki daha yüksek, eriyebilir, bir demir damarı buldum! Onu eritirsek, bir yol buluruz!..”

Demircinin gözlerindeki düşünce; çığlık çığlık, dinleyenlerin ağızından bütün Ergenekon’u doldurdu. Ve o çığlığa benzer bir dağılışla büyük küçük herkes, gidip demircinin bulunduğu demir kayayı gördü. Demircinin sözü doğruydu, düşünceleri de doğruydu! Demirden bir bütün kaya değildi bu, uğraşılırsa sonunda bir kurtuluş yoluyla.

Daha o gün, Ergenekon'da yaşayan herkese, odun ve kömür vergisi saldılar. Adam başına, yedisinden yetmişine herkes, belli bir miktar -daha da çok, gücünün yettiği kadar- odun ve kömür getirecekti.

Vergi vermeyen kimse kalmadı; herkes bir yerine çift verdi; üç verdi, dört veren oldu. Toplanan odunlar ve kömürler dağlar doruğunu buldu. Asıl iş, şimdi başlıyordu. Bütün odunları ve kömürleri; bir sıra odun, bir sıra kömür; bir sıra kömür ve bir sıra odun olmak üzere kalın ve kolay yakılır bir hâlde dağın böğründeki çatlağa dizdiler. Kalan odunların yarısını dağın tepesine -tam demir damarının üstüne- ve kalan öteki yarısını da beri yanına istif ettiler. Yedi kere yüz deve derisinden yetmiş büyük körük yaptılar; bütün körükleri, odunlar ve kömürler yandığında ateşi körükleyebilecek şekilde yetmiş yerden, yetmiş yere kurdular. Bir küçük kıvılcım önce kömürleri yaktı ve körüklerden birkaçı, yanan kömürlere doğru yel üfördü; kömürlerdeki ateş odunlara geçti, odunları tutuşturdu. Yetmiş yerden yetmiş körük birden çalıştı. Körüklerin toplayıp sıkıştırdığı yel, güçlü ve basınçlı, odunlardaki ve kömürlerdeki bütün alevi -alevdeki bütün ısıyı- alıyor, bir dayanılmaz itişle demir damarına yükleniyordu.

Gözler dört açılmıştı, yüzler gerilmişti. Gergin yüzlerde ve dört açılmış gözlerde korkunç bir umut vardı, dayanılmaz bir umut. Dağ yanıyordu tutuşmuş, koca dağ yanıyordu. Ve alevler; körük körük, dağ dağ alevler, o sonuna kadar dört açılmış gözlerle kıvranıyordu; gerilmiş yüzler olanca sıcaklığını vurmuş, bir kötü kuşku, ezgin bir işkil olmuş, oyalanıyordu. Körükler, körüklerce sabırsız ... körüklere sınıksız yapışmış yürekler, yüreklerce sabırsız ve cümle dileklerde yalnız, yapayalnız bir dua: çıkış! Darlıkta genişliği özleyiş! Demirin eridiğini gördüler. İnanamadılar! Ama, eriyordu. Demir damarı, durmadan, ısıya ve basınca dayanmadan, sürekli bir şekilde eriyordu.

Tanrı'nın gücüyle dilekler yerine geldi, demir eridi. Yüklü bir deve geçebilecek kadar bir yol açılmıştı. Yolun ucu, ötesi, ay ışığıydı. Gece çökmüştü; farkında olmamışlardı, alevlerin ışığından günü ve güneşi unutmuşlardı. Açılan yolun öte ucunda bir geniş düzlükte, ay, ışığının altında salınıyordu. Körükler sustu.

Göktürkler, o günü ve o geceyi bellediler. Adına, "Ergenekon'dan Çıkış Günü" dediler. Ve o gün, demiri ateşte kızdırıp hep, örsün üstüne koydular; dövdüler... Önce Hakan dövdü, sonra da beğler! o gün ve o gece, demirin eriyip yol olduğu, Bozkurtun ay yıldızına bakıp bakıp ses verdiği o gün ve o gece, Göktürklerin Hakanı Börte Çine idi; sabahı bekleyemedi. Göktürkler, bir demir yoldan Ergenekon'u terk etti.

Etkinliğin Adı	2.Anlam Tahmini	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.5	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Aşağıdaki sözcük ve sözcük gruplarının anlamları bağlamdan yararlanılarak tahmin edilir. Tahminler sözcük ve sözcük gruplarının sözlük anlamları ile karşılaştırılır. Öğrencinin tahmini doğru ise öğrenci tarafından puan bölümüne 1, yanlış ise 0 yazılır. Puanlar toplanarak tahminlerin doğruluk yüzdesi bulunur.

		Puan
Meşveret	Tahmin :..... Anlamı :.....
Yağı	Tahmin :..... Anlamı :.....
Kaskatı	Tahmin :..... Anlamı :.....
Üşüşmek	Tahmin :..... Anlamı :.....
Salmak	Tahmin :..... Anlamı :.....
Böğür	Tahmin :..... Anlamı :.....
İstif Etmek	Tahmin :..... Anlamı :.....
Körük	Tahmin :..... Anlamı :.....
Ezgin	Tahmin :..... Anlamı :.....
İşkil	Tahmin :..... Anlamı :.....
Örs	Tahmin :..... Anlamı :.....
	TOPLAM
	DOĞRULUK ORANI

Etkinliğin Adı	3.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.14	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Aşağıda yer alan sorular öğrencilere yöneltilerek metne göre uygun cevapların alınması sağlanır.

1. Göktürklerin Ergenekon'dan önce yaşadıkları yer nasılmış?
2. Ergenekon ve Göktürklerin öncesinde yaşadıkları yurdu karşılaştırır mısın?
3. Göktürklerin Ergenekon'dan çıkmak istemelerinin nedenleri nelerdir? Bunun için gerekli şartlar oluşmuş mudur?
4. Göktürkler Ergenekon'dan çıkmayı nasıl başarmışlardır?
5. Metne göre Ergenekon'dan çıkışın Göktürkler için anlamı nedir?

Etkinliğin Adı	4.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.15	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden metinden hareketle cevap verilebilecek 2 soru oluşturarak bu soruları bir kâğıda yazmaları istenir. Tüm sınıf tarafından aynı işlemin yapılmasının ardından soru kağıtları bir torbaya konulur. Öğrenciler rastgele çekeceği kâğıtta yer alan soruya cevap verir.

Etkinliğin Adı	5.Konu-Ana Fikir	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.16, T.8.3.17, T.8.3.18	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden okunulan metnin konusu ve vermek istediği mesajı, gerekçesi ile aşağıda yer alan bölüme yazmalarını isteriz.

Konu:

Gerekçe:

Yardımcı fikir:

Gerekçe:

Ana fikir:

Gerekçe:

Etkinliğin Adı	6.Gerçek-Kurgu	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.24	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden metinde yer alan gerçek ve gerçek olabilecek unsurlar ile kurgusal buldukları bölümlere örnek vermeleri, sonrasında da kurgusal unsurların metne katkısının ne olduğunu belirlemeleri istenir.

Etkinliğin Adı	7.Özetle	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kùltür	
Konu	Kùltürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.13	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilere metni kısaca özetlemek için elimizde olması gerekli olan bilgilerin neler olduğu sorulur. Verilen doğru cevaplardan hareketle metni özetlemesi istenir.

Etkinliğin Adı	8.Metin Türü/Destan	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.3.26	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen bilgilerden okunulan metinle ilgili olanları X ile işaretlemeleri istenir.

1. Olağanüstü durumlar / olaylar yer almıştır.	
2. Sade bir dille yazılmıştır.	
3. Ağır bir dille yazılmıştır.	
4. Günlük hayatta karşılaşılabilecek olaylar yer almıştır.	
5. Anonim olup halkın ortak belleğinin ürünüdür.	
6. Belli bir ulusun özelliklerini yansıtmaktadır.	
7. Bilimsel bir üslupla yazılmıştır.	
8. Genellikle gazetelerden tanıdığımız bir yazı türüdür.	
9. Tarihî ve sosyal olaylardan doğmuş, beslenmiştir.	
10. Olağan ve olağanüstü olaylar iç içedir.	
11. Düşüncenin açıklanıp geliştirildiği yazı türüdür.	
12. Bir sanat ve düşünce eserinin zayıf ve güçlü yönleri anlatılmıştır.	
13. Yiğitlik, aşk, dostluk, ölüm ve yurt sevgisi gibi temalar işlenmiştir.	

Etkinliğin Adı	9.Hazırlıklı Konuşma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.2.1, T.8.2.3, T.8.4.11	
Kaynaklar	Yaratılış ve Türeyiş Destanı/Mustafa Necati SEPETÇİOĞLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden destan, efsane, masal gibi millî kültür ürünlerinin gelecek nesillere taşınması için neler yapılması gerektiğini anlatan bir konuşma yapmaları ve konuşmalarını aşağıdaki forma göre değerlendirmeleri istenir.

ÖLÇÜTLER		EVET	KISMEN	HAYIR
1.	Konuşmama uygun bir hitapla başladım.			
2.	Konuşmaya başlamadan önce konuşmanın konusunu belirttim.			
3.	Konuşma stratejimi konuya göre ayarladım.			
4.	Konuşmamda uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullandım.			
5.	Sözcükleri anlamlarına uygun kullandım.			
6.	Konuşmamda konuyla ilgili çeşitli örnekler verdim.			
7.	Konuşmamda jest ve mimiklerimi etkili bir şekilde kullandım.			
8.	Konuşmamı konuyla ilgili güzel bir dilekle bitirdim.			
9.	Konuşma sonundaki sorulara yeterince cevap verdim.			
10.	Konuşmamı öğretmenimin verdiği sürede bitirdim.			

Etkinliğin Adı	10.Cümle Türleri	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.4.19	
Kaynaklar	Anadolu Masalları/Tahsin YÜCEL	

YÖNERGE-1

Öğrencilerden aşağıda yer alan cümlelerin yüklemine inceleyerek cümlenin yükleme göre türünü uygun kutucuk içerisinde X ile işaretlemeleri istenir.

Cümleler	İsim Cümlesi	Fiil Cümlesi
Yeşiltay mavi gözlü bir çocuktur.		
Geceleri uyku girmezdi gözlerine.		
Bıkmak, usanmak bilmezdi.		
Gece yarlarına kadar masal anlattırırdı.		
Bir türlü doymazdı masal dinlemeye.		
Yeşiltay'ın yaşamı şimdi bir masaldı.		
Hava sıcaktı.		
Aşağıda yeşil ağaçlar vardı.		
Güzel kız oldukça sevinçliydi.		

YÖNERGE-2

Öğrencilerden okunulan metinde geçen isim ve fiil cümlelerine birer örnek vermeleri ve isim ve fiil cümlelerinin kullanım amaçlarını belirlemeleri istenir.

Etkinliğin Adı	1.Not Alarak Okuma	 120 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.1.4, T.8.1.5, T.8.1.6	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Kapadokya'ya Gelenlerin Çoğu Burada Kalmaya Devam Ediyor, Nedeni İse.../TRT Belgesel	

YÖNERGE

- Verilen süre 4 etkinlik (11-14. Etkinlikler) için 3 ders saati üzerinden hesaplanmıştır. Öğrencilerden dinleme/izleme amaçlarına göre notlar almaları istenir. Not alınırken dikkat etmeleri gereken noktalar (ana fikir, önemli ifadeler vb.) hatırlatılır. Dinlenen metne göre aşağıda yer alan soruları cevaplandırmaları istenir.

1. Murat YERKALAN kimdir ve ne iş yapmaktadır?
2. Metne göre insanlar neden çalıştıkları yeri bırakıp doğdukları yere dönmektedirler?
3. Göreme'de dışarıdan gelen insanlar nasıl karşılanmaktadır?
4. İnsanlar neden Göreme'ye yerleşmektedirler?
5. Dinlediğiniz/İzlediğiniz belgeselin konusu nedir?
6. Dinlediğiniz/İzlediğiniz belgeselin çekilme amacı ne olabilir?

Etkinliğin Adı	12.Tartışma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültür	
Konu	Kültürel Miras	
Kazanımlar	T.8.1.9, T.8.2.2, T.8.2.3	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Kapadokya' ya Gelenlerin Çoğu Burada Kalmaya Devam Ediyor, Nedeni ise.../TRT Belgesel	

YÖNERGE

Öğrencilerden dinledikleri/izledikleri metinde bazı insanların memleketlerinde, bazılarınınınsa göç ettikleri yerde yaşamayı tercih etmelerinin tutarsızlık olarak ele alınıp alınamayacağını değerlendirmeleri istenir.

Etkinliğin Adı	13.Yazma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kùltür	
Konu	Kùltürel Miras	
Kazanımlar	T.8.4.2, T.8.4.9, T.8.4.16	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Kapadokya' ya Gelenlerin Çoğu Burada Kalmaya Devam Ediyor, Nedeni ise.../TRT Belgesel	

YÖNERGE

Öğrencilere yaşadıkları yeri tanıtan bir yazının ortak bir biçimde tahta üzerinde oluşturulacağı sonrasında da yazım, noktalama ve üslup birliği açısından gerekli düzeltmeleri yapmaları söylenir. Herkesin en az iki en fazla dört cümle yazma hakkı olduğu belirtilir.

Etkinliğin Adı	14.Tablo Yorumlama	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Millî Kültürümüz	
Konu	Kültürel Miras, Turizm	
Kazanımlar	T.8.3.22, T.8.3.30, T.8.3.32	
Kaynaklar	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı/ Ocak-Mart 2020 Dönemi Turizm İstatistikleri 1	

YÖNERGE

Öğrencilerden Türkiye'nin turizm verilerine ilişkin tabloları incelemeleri ve tablolardan hareketle aşağıda yer alan soruları cevaplandırmaları istenir.

2020 OCAK - MART

ÜLKELERE GÖRE TURİZM GELİRLERİ
DÜNYA SIRALAMASI (MİLYAR \$)

SIRALAMA	ÜLKELER	2019	2018	2017
1	A.B.D.	214.1	214.5	210.7
2	İspanya	79.7	81.5	75.3
3	Fransa	65.4	65.5	58.9
4	Tayland	60.5	63.0	56.9
5	İngiltere	49.9	51.9	47.5
6	İtalya	49.8	49.3	44.2
7	Japonya	46.1	42.1	34.1
8	Avustralya	46.0	45.0	41.7
9	Almanya	41.6	43.0	39.9
10	Macao	39.5	40.5	35.6
11	Çin	35.8	40.4	38.6
12	Hindistan	30.0	28.6	27.4
13	TÜRKİYE	29.8	25.2	22.5
14	Hong Kong	29.0	36.8	33.3
15	Kanada	26.8	26.4	25.0
16	Meksika	24.6	22.5	21.3
17	Avusturya	22.9	23.1	20.5
18	Güney Kore	21.6	20.5	19.7

Kaynak: Dünya Turizm Örgütü Mayıs 2020 Barometresi

2020 OCAK - MART

ÜLKELERE GÖRE GELEN TURİST SAYISI
DÜNYA SIRALAMASI (MİLYON KİŞİ)

SIRALAMA	ÜLKELER	2019	2018	2017
1	Fransa	..	89.4	86.9
2	İspanya	83.7	82.8	81.9
3	A.B.D.	79.3	79.7	76.9
4	Çin	65.7	62.9	60.7
5	İtalya	64.5	61.6	58.3
6	TÜRKİYE	51.2	45.8	37.6
7	Meksika	45.0	41.3	39.3
8	Tayland	39.8	38.2	35.6
9	Almanya	39.6	38.9	37.5
10	İngiltere	..	36.3	37.7
11	Japonya	32.2	31.2	28.7
12	Avusturya	31.9	30.8	29.5
13	Yunanistan	31.3	30.1	27.2
14	Malezya	26.1	25.8	25.9
15	Rusya Fed.	24.4	24.6	24.4
16	Hong Kong	23.8	29.3	27.9

Kaynak: Dünya Turizm Örgütü Mayıs 2020 Barometresi

- 1- Türkiye ülkelere göre gelen turist sayılarında kaçınıcı sıradadır?
- 2- Türkiye ülkelere göre turizm gelirlerinde kaçınıcı sıradadır?
- 3- Her iki tablo değerlendirildiğinde turizm geliri ve turist sayısı nasıl bir değişiklik göstermektedir?
- 4- Türkiye'nin iki tabloda sıralamasının bu şekilde değişimi nasıl açıklanabilir?
- 5- Tablolarda verilen sıralamaların Türkiye lehine değişimi için çözüm önerileri neler olabilir?

DOĞA VE EVREN

KÜRESEL ISINMA

Etkinliğin Adı	1.Not Alarak Okuma	 160 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Küresel Isınma	
Kazanımlar	T.8.3.4	
Kaynaklar	Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor/İlay ÇELİK SEZER	

YÖNERGE

- Verilen süre 6 etkinlik (1-6. Etkinlikler) için 4 ders saati üzerinden hesaplanmıştır. Sesli ve sessiz okuma sırasında öğrencilerden, okuma amaçlarına göre not almaları istenir.

Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor

Birleşik Krallık'taki Bristol Üniversitesinden Martin Genner ve ekibi, küresel ısınmadan etkilenen denizel popülasyonlar hakkında daha önce yapılmış 540 araştırmanın verileri üzerine bir araştırma yaptı. Bu araştırmada, iklim değişiminin tüm dünyada denizel yaşamın bolluğunda ciddi değişimlere neden olduğu yönünde bulgular elde edildi.

Araştırmanın sonuçlarına göre, okyanuslar ısındıkça, kutuplara yakın bölgelerde artan yerel sıcaklıklara uyum sağlayabilen türlerin popülasyonları arttı, Ekvator'a yakın yaşayan türlerin popülasyonları ise küçüldü. Araştırmada memeliler, kuşlar, balıklar ve planktonlar da dâhil olmak üzere 304 denizel türün bolluğunun, bu türlerin normal habitat sınırları içindeki değişimleri incelendi. Araştırmacılar okyanuslarda geçtiğimiz yüzyıl süresince gerçekleşen 1°C'lik ısınmanın yerel yaşam birlikleri üzerinde kapsamlı değişimleri tetiklediğini keşfetti.

Habitatlarının kutup tarafındaki sınırlarında daha bol bulunan türlerin habitatlarının Ekvator tarafındaki sınırlarında daha bol bulunan türlere göre daha iyi durumda olduğu anlaşıldı. Genner bu durumu şöyle açıklıyor: Kutuplara yakın yerlerdeki popülasyonlar soğuk sudaki hafif bir ısınmaya tahammül edebilirken zaten sıcak olan tropikal bir ortamdaki ısınma buralardaki canlılara aşırı geliyor. Genner tespit ettikleri bu eğilimin sadece bir grup tür için değil çok fazla sayıda tür için geçerli olmasını ise şaşırtıcı buluyor. Eğilim en güçlü olarak deniz kuşlarında görüldüyse de araştırmacıların incelediği tüm taksonomik gruplar için geçerliydi. Gelecek 50 yılda okyanus sıcaklıklarının 1,5°C daha artacağı tahmin ediliyor. Bu da bu eğilimin devam edebileceğini düşündürüyor.

Öte yandan yine Birleşik Krallık'taki Plymouth'da bulunan Marine Biological Association'dan Nova Mieszkowska'ya göre, bu tür genel değerlendirmeler iklim değişiminin etkilerini aşırı basitleştirebilir, dahası bir yandan büyük resmi ortaya koyarken diğer yandan daha küçük ölçekli bazı süreçlerin ve zamansal dalgalanmaların etkilerini gözden kaçırabilir. Bu yüzden Mieszkowska daha geniş bir coğrafi alanı kapsayan daha uzun vadeli bilgilere ihtiyaç duyulduğu görüşünde.

Etkinliğin Adı	2.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Küresel Isınma	
Kazanımlar	T.8.3.14, T.8.3.21	
Kaynaklar	Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor/İlay ÇELİK SEZER	

YÖNERGE

Aşağıda yer alan sorular öğrencilere yöneltilerek metne göre uygun cevapların alınması sağlanır.

1. Okuduğunuz metni oluşturmak için araştırmacı nasıl bir yöntemden yararlanmıştır?
2. Okyanuslar küresel ısınmadan nasıl etkilenmektedir?
3. Metne göre okyanus ısısında gerçekleşen değişimler, neleri tetiklemektedir?
4. Genner'in bulgularına ilişkin itiraz nedir?
5. Mieszkowska'nın Genner'in araştırma yöntemine ilişkin itirazının haklı olup olmadığını değerlendiriniz.
6. Genner ve Mieszkowska'nın görüşlerini nesnellik ve öznellik açısından tartışınız.

Etkinliğin Adı	3.Konu-Ana Fikir	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Küresel Isınma	
Kazanımlar	T.8.3.16, T.8.3.17, T.8.3.29	
Kaynaklar	Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor/İlay ÇELİK SEZER	

YÖNERGE

Öğrencilerden okunulan metnin konusu ve vermek istediği mesajı, gerekçesi ile aşağıda yer alan bölüme yazmaları istenir.

Konu:

Gerekçe:

Yazılış Amacı:

Gerekçe:

Etkinliğin Adı	4.Yazma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Küresel Isınma	
Kazanımlar	T.8.4.2, T.8.4.15, T.8.4.16	
Kaynaklar	Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor/İlay ÇELİK SEZER	

YÖNERGE

Öğrencilerden; “Küresel ısınmanın etkilerinin insanlar tarafından alınan önlemler doğrultusunda azaltılabilir mi?” ve “İnsanların tek çaresi mevcut değişime ayak uydurma çabası mı olmalı?” sorularından hareketle bir yazı oluşturmaları istenir.

Etkinliğin Adı	5.Bilgi Güvenilirliği	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Küresel Isınma	
Kazanımlar	T.8.3.31	
Kaynaklar	Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor/İlay ÇELİK SEZER	

YÖNERGE

Öğrencilere okumuş oldukları metnin <https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/> adresinde yayımlanan bir dergiden alındığı ifade edilerek metinde yer alan verilerin güvenilirliğine ilişkin düşünceleri ve gerekçeleri sorulur.

Etkinliğin Adı	6.Düşünceyi Geliştirme/Geçiş ve Bağlantı	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Salgınlar	
Kazanımlar	T.8.3.34, T.8.4.15	
Kaynaklar	Covid-19 ile Gelen Stres, Yalnızlık, Uykusuzluk.../Dr. Özlem AK	

YÖNERGE-1

Aşağıda yer alan metin öğrenciler tarafından okunur. Sonrasında öğrencilerden metinde yer alan düşünceyi geliştirme yollarını belirlemelir istenir.

“Birçok kişi için Covid-19 pandemisi stres seviyesinin en üst seviyeye ulaşmasına neden oldu. Sosyal mesafeyi korumak için sosyal çevremizden ve yakınlarımızdan uzak kaldık, uyku bozukluğu ve yalnızlık hissiyle de deyim yerindeyse baş başa kaldık. Bazı araştırmalar stres, yalnızlık ve uyku eksikliği gibi faktörlerin bağışıklık sistemini zayıflattığını ve Covid-19 gibi hastalıklara karşı kişileri savunmasız bırakarak daha fazla risk altında bıraktığını söylüyor. Rice Üniversitesinden ruh sağlığı ve bağışıklık sistemi arasındaki ilişkiyi araştıran psikolog Christopher Fagundes’a göre stres, bağışıklık sistemimizi etkisi altına alarak birçok farklı hastalıkta önemli rol oynuyor. Bağışıklık sisteminin tepkisi sonucu ortaya çıkan yangı durumu (inflamasyon) kronik stres altındayken aşırı aktif hâle geliyor. Bu da pek çok hastalığı tetikleyen önemli etkenlerden biri. Aynı durumun Covid-19 için de geçerli olması hayli olası. Diyelim ki kimseyi tanımadığınız bir ortamdasınız, bütün gözler üzerinizde, strese girdiniz. Vücut hemen stres hormonu olan kortizol salgılar, kortizol vücudunuzda dolaşırken kalp atışınız hızlanır, tansiyonunuz yükselir, kaslarınız gerilir.”

YÖNERGE-2

Öğrencilerden aşağıda verilen metinde yer alan boşluklara “Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak” ifadelerinden uygun olanları kullanmaları istenir.

Birçok kişi için Covid-19 pandemisi stres seviyesinin en üst seviyeye ulaşmasına neden oldu.
Sosyal mesafeyi korumak için sosyal çevremizden ve yakınlarımızdan uzak kaldık, uyku bozukluğu ve yalnızlık hissiyle de deyim yerindeyse baş başa kaldık. Bazı araştırmalar stres, yalnızlık ve uyku eksikliği gibi faktörlerin bağışıklık sistemini zayıflattığını ve Covid-19 gibi hastalıklara karşı kişileri savunmasız bırakarak daha fazla risk altında bıraktığını söylüyor.

Rice Üniversitesinden ruh sağlığı ve bağışıklık sistemi arasındaki ilişkiyi araştıran psikolog Christopher Fagundes’a göre stres, bağışıklık sistemimizi etkisi altına alarak birçok farklı hastalıkta önemli rol oynuyor. Bağışıklık sisteminin tepkisi sonucu ortaya çıkan yangı durumu (inflamasyon) kronik stres altındayken aşırı aktif hâle geliyor. Bu da pek çok hastalığı tetikleyen önemli etkenlerden biri. Aynı durumun Covid-19 için de geçerli olması hayli olası. Diyelim ki kimseyi tanımadığınız bir ortamdasınız, bütün gözler üzerinizde, strese girdiniz. Vücut hemen stres hormonu olan kortizol salgılar, kortizol vücudunuzda dolaşırken kalp atışınız hızlanır, tansiyonunuz yükselir, kaslarınız gerilir.”

Etkinliğin Adı	7.Eleştirel Dinleme	 160 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Çevre	
Kazanımlar	T.8.1.14	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Dünyada Su/Bursa Büyükşehir Belediyesi	

YÖNERGE

- Verilen süre 5 etkinlik (7-11. Etkinlikler) için 4 ders saati üzerinden hesaplanmıştır.

Aşağıda yer alan sorular tahtaya yazılır ve öğrencilerden metni, verilen sorular kapsamında not alarak dinlemeleri/izlemeleri istenir.

- Verilen bilgiler güncel ve geçerli midir?
- Konu tarafsız bir bakış açısıyla mı ele alınıyor?
- Alternatif çözüm önerileri sunuluyor mu?
- Çözüm önerileri bilimsel mi?

Etkinliğin Adı	8.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Çevre	
Kazanımlar	T.8.1.4	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Dünyada Su/Bursa Büyükşehir Belediyesi	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıdaki soruları cevaplamaları istenir.

1. Dünya üzerinde su gereksinimini karşılayamayan insan sayısı kaçtır?
2. Dünya'da su sıkıntısı çeken başlıca bölgeler hangileridir?
3. İnsanların su bulmak için harcadığı ortalama süre ne kadardır?
4. Metinde bahsedilen su krizinin etkileri nelerdir?
5. Su krizine çözüm olarak sunulanlar nelerdir?
6. Su projelerinin sağladığı yararlar nelerdir?
7. Su krizi yaşamamak adına yapılması gerekli olanlar nelerdir?

Etkinliğin Adı	9.Hazırlıklı Konuşma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Çevre	
Kazanımlar	T.8.2.1	
Kaynaklar	Dinleme Metni: Dünyada Su/Bursa Büyükşehir Belediyesi	

YÖNERGE

Öğrencilere “Dinlediğiniz/izlediğiniz animasyon 2013 yılında yayımlanmıştır. 7 yıl sonrası yani günümüzde sözü edilen sorun hâlâ yaşanmakta mıdır?” sorusu yöneltilecek bu konudaki fikirlerini yapacakları kısa bir araştırma ile desteklemeleri istenir.

Etkinliğin Adı	10.Tablo Okuma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Doğa ve Evren	
Konu	Çevre	
Kazanımlar	T.8.3.30, T.8.3.32, T.8.4.5	
Kaynaklar	Su:Yeni Elmas/Can HAKYEMEZ-Ekonomik Araştırmalar, Şubat 2019	

YÖNERGE

Öğrencilere, “Grafik, tablo ve çizelge doğrultusunda okuma yapmamız gereken durumlarda dikkat edilmesi gerekli ilk husus gerekli bilgilerin neler olduğunu tespit etmektir. Bu doğrultuda;

1. Adım: Konu ne?
2. Adım: Elimizdeki veriler neler?
3. Adım: Bu verileri kullanarak hangi yargılara ulaşabiliriz?

Bu 3 adımı kullanarak aşağıda bizden istenileni sağlamaya çalışalım.

- Falkenmark Göstergesi sınıflarından hareketle stressiz, su stresi, kıtlık ve kesin kıtlık olarak tanımlanabilecek havzalar hangileridir? Tablo hâlinde veriniz.
- Yukarıda yer alan tablolara göre en fazla su sorunu yaşayan ve su zengini sayılabilecek beş havzayı belirleyiniz.
- Su sorunu yaşayan havzalar ile su zengini havzaların ortak özellikleri nelerdir?” açıklaması ve soruları yöneltilir.

Su kıtlığı dünyada önemli bir konu hâline gelirken, yaygınlaşması ve daha geniş bir nüfusu etkilemesi beklenmektedir. Bu nedenle son 10 yılda, hem kamu hem özel sektör su kıtlığı üzerine yapılan araştırmaları arttırmışlardır. Bu çalışmalar çerçevesinde, dünyadaki su kıtlığının durumunu göstermek için geliştirilen çeşitli göstergeler bulunmaktadır. 1989’da İsveçli su uzmanı Malin Falkenmark, su stresini ölçmek için en yaygın kullanılan göstergelerden biri olan Falkenmark Göstergesi’ni geliştirmiştir. Aşağıda söz konusu gösterge ve Türkiye’deki havzaların durumuna ilişkin tablo yer almaktadır.

$$\text{Falkenmark Göstergesi} = \frac{\text{Mevcut Su Kaynakları}}{\text{Nüfus}}$$

Tablo 2. Falkenmark Göstergesi Sınıfları

Falkenmark Göstergesi (m ³ /kişi/yıl)	Sınıf
>1.700	Stressiz
1.000-1.700	Su Stresi
500-1.000	Kıtlık
<500	Kesin Kıtlık

Kaynak: Makro Ölçekli Su Kıtlığı Mikro Ölçekli Yaklaşımlar Gerektirir (1989), TSKB Ekonomik Araştırmalar

Tablo 6. Bölgesel Falkenmark Göstergeleri (2015)

Havza Adı	Nüfus (2015)	Kullanılabilir Su Potansiyeli (milyar m ³ /yıl)	Falkenmark Göstergesi (m ³ /kişi/yıl)
Meriç-Ergene	749.510	0,76	1.014
Marmara	17.608.408	2,84	161,06
Susurluk	3.793.746	2,57	677,43
Kuzey Ege	1.112.098	0,88	791,3
Gediz	1.588.561	0,79	497,31
Küçük Menderes	4.168.415	0,46	109,15
Büyük Menderes	1.346.490	1,7	1.262,54
Batı Akdeniz	908.877	3,87	4.258
Antalya	3.341.962	7,03	2.103,55
Burdur	680.105	0,17	244,08
Akarçay	709.015	0,31	437,23
Sakarya	7.262.833	4,03	554,88
Batı Karadeniz	1.879.209	5,09	2.705,93
Yeşilirmak	2.721.221	3,1	1.139,19
Kızılırmak	3.715.291	3,95	1.063,17
Konya Kapalı	3.105.368	4,9	1.577,91
Doğu Akdeniz	1.745.221	4,8	2.747,50
Seyhan	2.183.167	3,55	1.626,08
Asi	1.533.507	1,18	769,48
Ceyhan	1.609.483	3,81	2.367,22
Dicle-Fırat	12.646.409	37,48	2.963,81
Doğu Karadeniz	2.404.480	9,36	3.892,73
Çoruh	246.920	4,46	18.064,15
Aras	584.360	3,28	5.609,62
Van Gölü	1.096.397	1,65	1.504,93
Türkiye (2015)	78.741.053	112	1.422,23

Etkinliğin Adı	11.Yönergeler	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Kazanımlar	T.8.3.35	
Kaynaklar	Çamaşır Makinesi Kullanma Kılavuzu/ Doküman Numarası 2820526259/ 13-11-17.	

YÖNERGE

Öğrencilere aşağıda yer alan kılavuzu incelemeleri ve sonrasında aşağıda verilen cümlelerin doğru olanlarına (D) yanlış olanlarına (Y) yazmaları gerektiği söylenir.

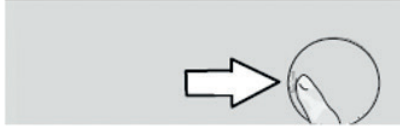
Kirlenen filtrenin temizlenmesi ve suyun tahliye edilmesi için:

1 Ürünün fişini çekerek elektriği kesin.

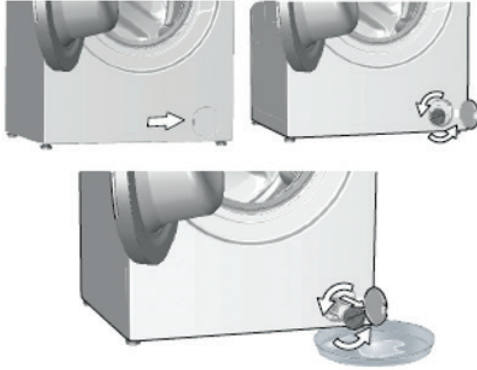
UYARI: Ürünün içindeki suyun sıcaklığı 90 °C'ye kadar çıkabilir. Yanma tehlikesinden kaçınmak için filtre temizliğini ürünün içindeki su soğuduktan sonra yapın.

2 Filtre kapağını açın.

3 Suyu tahliye etmek için aşağıdaki işlemleri uygulayın.

Üründe acil su tahliye hortumu bulunmuyorsa suyu tahliye etmek için:

- Filtreden akacak suyu doldurmak için filtrenin önüne geniş bir kap yerleştirin.
- Pompa filtresini su akmaya başlayıncaya kadar (saat yönünün tersine) çevirerek gevşetin. Akan suyu, filtrenin önüne yerleştirdiğiniz kaba doldurun. Etrafa dökülebilecek suyu temizlemek için yanınızda bir bez bulundurun.
- Üründeki su bittiğinde pompa filtresini çevirerek tamamen çıkarın.

4 Filtre içindeki kalıntıları ve ayrıca varsa pervane bölgesindeki lifleri temizleyin.

5 Filtreyi yerine takın.

6 Filtre kapağını, kapak iki parçalı ise, tırnağın bulunduğu yerden bastırarak kapayın.

Tek parçasıysa, önce alt taraftaki tırnakları yerine oturtup, sonra üst tarafını bastırarak kapayın.

- İlk olarak makinenin filtre kapağını açınız. ()
- Üründeki su bittiğinde pompa filtresi çevrilerek tamamen çıkarılmalıdır. ()
- Su tahliye hortumu bulunuyorsa filtreden akacak su için filtre önüne geniş bir kap konmalıdır. ()
- Pompa filtresi su akmaya başlayana kadar saat yönünde çevrilerek gevşetilmelidir. ()
- Filtre kapağı takılmadan önce filtre yerine takılmalıdır. ()

VATANDAŞLIK

KÜLTÜREL KİMLİK

Etkinliğin Adı	1.Özetleyerek Okuma	 320 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.3.4	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

- Verilen süre 13 etkinlik (1-13. Etkinlikler) için 8 ders saati üzerinden hesaplanmıştır.

Metni okumaya başlamadan önce, tahtaya “Metinde geçen şahıs ve varlıklar kimlerdir?”, “Olaylar nerede ve ne zaman geçmektedir?”, “Metnin giriş ve sonuç bölümlerinde ne tür değişiklikler olmuştur?” gibi sorular yazılır. Öğrencilerden metni okurken bu soruların cevaplarını bulmaya çalışmaları istenir. Okuma süreci zaman zaman kesintiye uğratılarak öğrencilere okunan bölümün özetini çıkarmaları için süre verilir. Okuma bittikten sonra, her bölümün özetini bir veya iki cümle ile yeniden ifade etmeleri ve bu cümleleri birleştirerek tek bir paragrafa dönüştürmeleri istenir. Metin ikinci kez okunur ve öğrencilere gerekli düzeltmeleri yapmaları söylenir.

Zafer Kimin?

(1)Uzak diyarlarda, bir General tarafından yönetilen büyük bir ülke varmış. Oradaki insanlar, hayatlarından son derece memnun, mutlu mesut yaşarmış çok güçlü orduları kocaman savaş topları varmış. Zaman zaman General, ordusunu yanına katıp yakınlardaki başka ülkelere saldırmış. “Onların iyiliği için,” dermiş sorduklarında, “böylece onlar da bizim gibi olabilir.” Diğer ülkeler buna direnseler de sonunda hep işgal edilirmiş.

(2)En sonunda General bütün ülkeleri işgal etmiş. Bir tanesi hariç. Burası o kadar küçük bir ülkeymiş ki, General daha önce istila etmeye yeltenmemiş bile. Ama artık geriye başka ülke kalmamış. O yüzden General ve ordusu yine yollara düşmüş.

Ancak bu küçük ülke General’i şaşırtmış. Çünkü ne bir ordusu varmış, ne de insanları direnmeye kalkışmış. Aksine herkes, misafir ağırlar gibi, askerleri selamlamış. Askerler insanların evlerine dağılmış, General de kendisine en rahat konağı seçip oraya yerleşmiş.

(3)General her sabah askerlerini teftiş ediyor, ardından eşine ve oğluna birer mektup yazıyormuş. Askerlerse yerel halkla sohbet ediyormuş. Onların oyunlarını oynamaya, onlardan öyküler dinlemeye, birlikte onların şarkılarını söylemeye ve fıkralarına gülmeye başlamışlar.

(4)Bu ülkenin yemekleri de kendi yemeklerinden farklıymış. Önce nasıl yapıldıklarını izlemişler, sonra da afiyetle yemişler. Yemekler gerçekten muhteşemmiş. Askerler, yapacak iş bulamayınca, halka yardımcı olmaya başlamış. Fakat General olanları görünce kızmış! Bütün askerleri eve yollamış ve onların yerine, yenilerini getirmiş.

(5)General gider gitmez, ülkede kalan askerler üniformalarını çıkarıp halkın arasına karışmış. Eve muzaffer bir biçimde dönen General, askerleriyle birlikte her zamanki gibi haykırmış:

- “Biz her yeri işgal ederiz!”
- “Biz en büyük işgalciyiz!”

(6)General eve döndüğü için mutluymuş. Ama nedense, farklı bir şeyler varmış. Yediği yemekler o küçük ülkenin yemekleri gibiymiş; insanlar o ülkenin oyunlarını oynuyormuş. Hatta bazıları, oradaki insanlar gibi giyinmiştirmiş. “Tabii ya,” diye düşünmüş General sonunda, kendi kendine gülümseyerek. “Bunlar savaş ganimetleri.”

(7)Aynı akşam, General oğlunu yatırmaya gittiğinde, oğlu ondan bir şarkı söylemesini istemiş. General de o anda aklına gelen şarkıları söylemiş. O küçük ülkenin şarkılarıymış bunlar... İşgal ettiği o küçük ülkenin şarkıları...

Etkinliğin Adı	2.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.3.14	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri: Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Öğrencilere aşağıda yer alan paragrafın metinden alındığı bilgisi verilerek gerekçeleri ile söz konusu paragrafı metnin uygun bölümüne eklemeleri istenir.

“Ancak yeni gelen askerler de öncekilerden farklı davranmamış. Sonunda General, bu ülkede büyük bir orduya ihtiyacı olmadığını anlamış. Eve dönmeye karar vermiş ve ülkeyi kontrol altında tutsunlar diye küçük bir grup asker bırakmış.”

Etkinliğin Adı	3.Soru-Cevap	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.3.14	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Aşağıda yer alan sorular öğrencilere yöneltilerek metne göre uygun cevapların alınması sağlanır.

1. Metinde General'in ülkeleri istila etme amacı nedir?
2. General ülkeleri nasıl hakimiyeti altına almaktadır?
3. Askerlerin o küçük ülkenin halkı gibi davranmalarının nedenleri nelerdir?
4. General küçük ülkeyi istila etmeyi başarabilmiş midir? Nedenleri ile açıklayınız.

Etkinliğin Adı	4.Güdümlü Konuşma	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.2.1 T.8.2.3	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Öğrencilere kültürel kimlik hakkında kısa bir bilgilendirme yapılır. Sonrasında ise milleti bir arada tutan kültürel unsurlara ilişkin bir beyin fırtınası yapmaları istenir. Her öğrenciye 2 dk. konuşma süresi verilir.

Etkinliğin Adı	5.Cümle Türleri	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.4.19	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen cümleleri inceleyerek kurallı cümleleri devrik, devrik cümleleri kurallı hâle getirmeleri istenir.

Kurallı Cümle	Devrik Cümleler
General bütün ülkeleri işgal etmiş.	"Onların iyiliği için," dermiş sorduklarında.
Bu küçük ülke General'i şaşırtmış.	O küçük ülkenin şarkılarıyla bunlar.
İnsanlar o ülkenin oyunlarını oynuyormuş.	"Tabii ya," diye düşünmüş General sonunda, kendi kendine gülümseyerek.

Kurallı Cümlelerim:

Devrik Cümlelerim.

Etkinliğin Adı	6.Fiillerde Çatı	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.4.20	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen cümleleri çatısına göre sınıflandırmaları istenir.

- Diğer ülkeler buna direnseler de sonunda hep işgal edilirlenmiş.
- Ancak bu küçük ülke General'i şaşırtmış.
- Oradaki insanlar, hayatlarından son derece memnun, mutlu mesut yaşamış.
- Askerler insanların evlerine dağılmış.
- Herkes, misafir ağırlar gibi, askerleri selamlamış.

Etken

Edilgen

Etkinliğin Adı	7.Fiillerde Çatı	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Kültürel Kimlik	
Kazanımlar	T.8.4.20	
Kaynaklar	Zafer Kimin?/David McKEE-Çeviri:Ümit MUTLU	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda nesne alabilen ve nesne alamayan fiillerin yer aldığı cümleleri geçişli ve geçişsiz olarak sınıflandırmaları istenir.

- En sonunda General bütün ülkeleri işgal etmiş.
- Zaman zaman General, yakınlardaki başka ülkelere saldırırmış.
- General ve ordusu yine yollara düşmüş.
- Ancak bu küçük ülke General'i şaşırtmış.
- İnsanlar o ülkenin oyunlarını oynuyormuş.
- Bazıları, oradaki insanlar gibi giyiniyormuş.

Geçişli

Geçişsiz

Etkinliğin Adı	8.Cümle Türleri	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Emek, Alın teri	
Kazanımlar	T.8.3.19	
Kaynaklar	Köye Gönderilen Eşek/Sait Faik ABASIYANIK	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıdaki metinde yer alan cümleleri incelemeleri; yükleme göre cümle yapılarında oluşan farklılıkları tek yüklemliler, birden fazla yüklemliler, bağlacı olan, içerisinde fiilimsi bulunan cümle olarak sınıflandırmaları istenir.

Köye Gönderilen Eşek

(...)Yük hamallığı yasak edildiği zaman Ramo'nun biraz parası vardı. Memleketten mektup mektup üstüne para istemiyorlardı o sıralarda. Mevsim kıştı. Halil Bey'in yazlık evini bekliyor, balıkçılara yardım ediyordu. Ramazan yanına geldi. Bin dereden su getirdi. Şimdi bir araba bir eşek lazım, yük taşımaya; başka çare yoktur geçinmek için... Arabayı o, Ramazan alacak. Eşeği de Ramo. Ramazan, bahçıvan Hristo'nun gübreligi yanında metruk, eski bir araba görmüştü. Bedava aldı. Tamir etti, Ramo'nun eşeği yaza girerken alındı. İhtiyarlamış gibi kırçıl bir eşekti, fakat çok gençti, yerinde duramıyordu. İlk yükü, yokuştan yukarı götürürken eşeği ve arabayı Ramo taşıdı denebilir. İkincide eşek gerisin geriye arabayı öyle bir süratle götürdü ki, bakakaldı. Zaten çürük araba, büyük bir çınarın kökünde evvela iki parçaya, Ramo parçaları toplamaya kalkarken üçe, beşe ayrılıyordu. Şimdi iskeleye kadar elle itilen hamal başının icadı bir başka araba yapılmıştı. Yokuşun başına kadar bu araba yükü getiriyor, eşya oradan hamal sırtına yükleniyordu. Hamalbaşı, nahiye müdüründen öğrendiği bu lafı herkese tekrarlıyordu: "İdare-i maslahat!" Şimdi Ramo elinde eşekle kalmıştı. Onu mezarlıkların kokulu otlarına bağlıyor yahut başıboş çamlıklara koyuveriyordu. Bir türlü satamıyordu.(...)

Tek Yüklemliler:

Birden Fazla Yüklemliler:

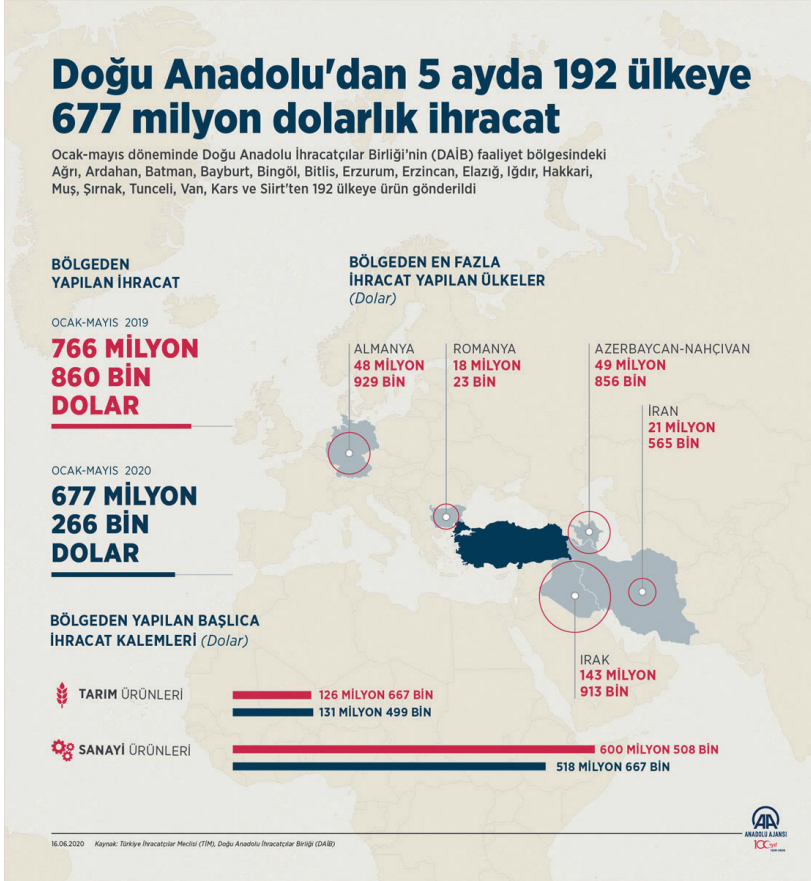
Bağlacı Olan:

Fiilimsi Bulunan:

Etkinliğin Adı	9.Grafik Yorumlama	🕒
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Üretim	
Kazanımlar	T.8.3.30, T.8.3.32	
Kaynaklar	Haber İnfografikleri/Anadolu Ajansı	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen grafiği incelemeleri ve soruları cevaplandırmaları istenir.

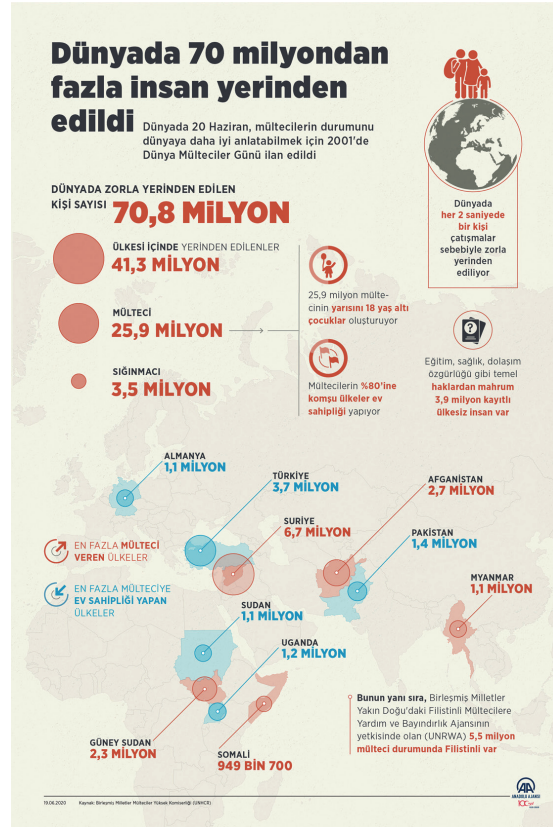

- Ocak-Mayıs 2019 döneminde dolar cinsinden ihracat rakamı nedir?
- Ocak-Mayıs 2020 döneminde dolar cinsinden ihracat rakamı nedir?
- 2019 ve 2020 yıllarında yapılan ihracat gelirini ürün cinsi bakımından karşılaştırınız.
- İhracat yapılan ülkeleri elde edilen gelir açısından sıralayınız.

Etkinliğin Adı	10.Grafik Yorumlama	🕒
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Göç, Mülteci	
Kazanımlar	T.8.3.30, T.8.3.32	
Kaynaklar	Haber İnfografikleri/Anadolu Ajansı	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen grafiği incelemeleri ve soruları cevaplandırmaları istenir.

- Zorla yerinden edilen tanımı içerisinde ele alınan sınıflar nelerdir?
- En fazla mülteci veren ve en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülkeler hangileridir?
- 18 yaş altı mülteci sayısı nedir?
- Komşu ülkelerin ev sahipliği yaptığı mülteci oranı nedir?
- Kaç milyon kişi eğitim, sağlık vb. gibi haklardan mahrumdur?

Etkinliğin Adı	11.Hikâye	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Tema	Vatandaşlık	
Konu	Emek, Alın teri	
Kazanımlar	T.8.4.3, T.8.4.9, T.8.4.16	
Kaynaklar	Köye Gönderilen Eşek/Sait Faik ABASIYANIK	

YÖNERGE

Öğrencilerden göç, adalet, emek, özgürlük temalarından hareketle bir hikâye kaleme almaları istenerek bir veya birden fazla temadan hareketle metinlerini oluşturabilecekleri hatırlatılır.

Etkinliğin Adı	12.Anlatım Bozuklukları	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Kazanımlar	T.8.3.8	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen anlatım bozukluğu olan cümleleri düzeltmeleri istenir.

Anlatım Bozukluğu İçeren Cümle	Düzenlenmiş Hâli
Leylekler bu yıl erken göçtüler.	
Herkes onu çok sevdiler.	
Kimse hata yaptığına inanmıyor ama kısa zamanda yanıldığını anlıyor.	
Çocukların hepsi aşağıda oynuyor, yemek yemiyor.	
Suyu bazen çok bazen ise hiç içmezdi.	
Osman ile çarşıdan yeni geldim.	
Bu çalışmada siz bize yardım edecek, biz size yardım edeceğiz.	
Hiçbirimiz zarar görmesini istemiyorduk, ona büyük bir sevgi besliyorduk.	
Arabanın ağır bakımlarını yapıp satmayı düşünüyor.	
Annem hepimizi çok sever, asla karşılık beklemezdi.	
Burası bana çok iyi gelir, iyileştirirdi.	
Burası beni hüzünlendirir ama huzur verirdi.	
Fakirlere yardım eder, sık sık bir araya gelirdi.	
Bana kırgınmış, konuşmuyor.	
Mola vermeden çalışıyor, dinlenmiyordu.	
Ben yemek yapmayı, o ise sadece yemeyi seviyordu.	
Bazı zaman o, bazı zamanlarda ise ben ona giderdim.	

Etkinliğin Adı	13.Anlatım Bozuklukları	
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	8	
Kazanımlar	T.8.3.8	

YÖNERGE

Öğrencilerden aşağıda verilen anlatım bozukluğu olan cümleleri düzeltmeleri istenir.

Anlatım Bozukluğu İçeren Cümle	Düzenlenmiş Hâli
Onunla evrensel ve ülkemizin sorunlarını konuştuk.	
Yeterli sayıda askerî ve kurumumuz personeli olay yerine intikal etti.	
Onlara doğru yolu göstermek, hata yapmalarını engellemek mümkün.	
Selim'e gittiğimde yoktu, annesi eve hiç gelmediğini söyledi.	
Böyle gidilirse hayatta hiçbir başarı gösteremeyeceksiniz.	
Ölçü bir hafta içerisinde alınıp montaj en geç iki aya tamamlayacağız.	
Futbol ayakkabıları giyip halı sahaya gidildi.	
Çok akıllı ama becerikli değilsin	
Hayatı boyunca çok talihsiz ama umutsuz değildi.	
Çocuklarından biri hoşgörülü, diğeri değildi.	
Yaklaşımı güzel ama samimi değildi.	

KAYNAKLAR

- Abasıyanık, S. F. (2014). Şahmerdan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Ak, Ö. (2020). Covid-19 ile Gelen Stres, Yalnızlık, Uykusuzluk...<https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/pdf/mayis-2020> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- Anadolu Ajansı. (2020). Doğu Anadolu'dan 5 ayda 192 ülkeye 677 milyon dolarlık ihracat. <https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/19041> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- Anadolu Ajansı. (2020). Dünyada 70 milyondan fazla insan yerinden edildi. <https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/19106> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- Arçelik. (2017). Çamaşır Makinesi Kullanma Kılavuzu. Doküman numarası: 2820526257/ 02-11-17.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi. (2013, 4 Kasım). Dünyada Su. [Video Dosyası]. <https://www.youtube.com/watch?v=xVD-ıqMTJUM> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- Hakyemez, C. (2019). Su: Yeni Elmas. http://www.tskb.com.tr/i/assets/document/pdf/TSKBBAkis_SUYeniElmas_Subat2019.pdf (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- McKee, D. (2017). Zafer Kimin?. İzmir: Uçanbalık.
- Sepetçioğlu, M. N. (2010). Yaratılış ve Türeyiş Destanı. İstanbul: İnan Yayıncılık.
- Sezer, İ. Ç. (2020). Okyanusların Isınması Denizel Yaşamı Kutuplara Kaydırıyor. <https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/pdf/mayis-2020> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2020). Ocak-Mart 2020 Dönemi Turizm İstatistikleri 1. <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-9851/turizm-istatistikleri.html> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- TRT Belgesel. (2018, 11 Temmuz). Kapadokya'ya gelenlerin çoğu burada kalmaya devam ediyor, nedeni ise... [Video Dosyası]. <https://www.youtube.com/watch?v=nBc1pYZoJmQ> (Erişim Tarihi: 25.06.2020)
- Yücel, T. (2017). Anadolu Masalları. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.